

**Uunga siunnersuut: Suliffeqarfiit innuttaasunik tapersersortarialinnik  
suliffissaqartitsisut nalunaarsugaasut pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2019-  
imeersoq.**

*Inuussutissarsiornermut Nukissiuteqarnermut Ilisimatusarnermullu Naalackersuisumit  
saqqummiunneqartoq*

**pillugu**

**Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliap**

**siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut**

**ISUMALIUTISSIISSUTAA**

Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliap suliarinninnermini inuttarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Henrik Fleischer, Siumut, Siulittaasoq  
Inatsisartunut ilaasortaq Múte Bourup Egede, Inuit Ataqtigiit, Siulittaasup tullia  
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu Jeremiassen, Atassut  
Inatsisartunut ilaasortaq Hermann Berthelsen, Siumut  
Inatsisartunut ilaasortaq Steen Lyngé, Demokraatit  
Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit  
Inatsisartunut ilaasortaq Tillie Martinussen, Suleqatigiissitsisut

UKA2019-imi ulloq 1. oktober siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

**1. Siunnersuutip imarisai siunertaalu**

UKA2018/226-ip akuersissutigineqarnera tunngavigalugu suliffeqarfiit innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffissaqartitsisutut taaneqartartut nalunaarsorneqarnerannut killiliussanik aalajangersaanissaq siunertaralugu Naalackersuisut inatsisissatut siunnersuummik matuminnga saqqummiussipput. Inatsisikkut arlalitsigut uppersaateqartussaananeranut piumasaqaatinik aalajangersaasoqarnerata saniatigut ilaatigut suliffeqarfiit qanoq ittuunissaannut, atuuffiinit, piginnittuisa kikkusinnaanerinit kiisalu sinneqartoorutit qanoq atorneqarnissaannut malittarisassat aalajangersarneqarput. Tassunga atatillugu naammagittaalliuteqarsinnaanermut kiisalu suliffeqarfinnik innuttaasunik

tapersersortarialinnik suliffeqartitsisunik nalunaarsuinermi pisortat akisussaaffii pillugit malittarisassanik siunnersuuteqartoqarpoq.

## 2. Tusarniaanermut akissutit

Tusarniaanermut akissutit inatsisissatut siunnersuummut ilanngussatut ilanngunneqarput, tamannalu ilusiliinissamat piumasaqaatinut Inatsisartut Siulittaasoqarfiannit aalajangersarneqarsimasunut naapertuuppoq. Tusarniaassutigineqartut Tilioq-mut nassiunneqarsimanngitsut ataatsimiititaliamit paasineqarpoq. Tilioq inuit innarluutillit sinnerlugit oqaaseqartartuummat, taakkorpiaallu suliffeqarnermi sunniutilimmik akuutinneqalernissamat pitsaanerusemik periarfissinneqarnissaat naatsorsuutigineqarmat, Naalakkersuisut Tilioq-mik tusarniaanasuarnissamik ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput. Ataatsimiititaliap Naalakkersuisut ataatsimiititaliap qinnuteqaataanut akuersersaarsimanerannut qutsavigiumavai, Tilioq-llu inatsisissamat siunnersuummut oqaaseqaatissaqarsimannginnera paasillugu.

Akuusut attuumassuteqartut tamarmik tusarniarneqarnissaat qulakkeeqqullugu ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut inussiarnersumik kaammattuutigissavaa. Tamatumani Inatsisartut aalajangiinissaminni sapinngisamik annertunerpaamik tunngavissaqarnissaat ilaatigut qulakkeerneqaqullugu.

## 3. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Naalakkersuisut piumasaqaatinik kaammattuutinillu Inatsisartut UKA2018/226-mik suliarinninneranni saqqummiunneqartunik tamanik malinninniarsimanerat ataatsimiititaliamit naammagisimaarneqarpoq:

*“Naalakkersuisut suliffeqarfittut innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffissaqartitsisunik nalunaarsugaasut pillugit inatsisissatut siunnersuummik kingusinnerpaamik UKA2019-imi saqqummeeqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.”*

Siunnersuutip siullermeerneqarnerani oqallisiginnineq tunngavigalugu siunnersuutip matuma atuuffissaata erseqqissaatigineqarnissaa naapertuuttut ataatsimiititaliamit nalileneqarpoq. Taamaalilluni erseqqissaatigineqassaaq suliffeqarfinnik innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffeqartitsisunik nalunaarsuisarnermi killissarititaasut inatsisissatut siunnersuutikkut matumuunakkut aalajangersarniarneqartut, taamaalillunilu Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffeqartitsisut suussusersineqarlutik. Taamaalilluni matumani ingerlatseqatigiiffilioriaaseq aalajangersimasoq pillugu inatsit pineqarani suliffeqarfinnik *nalunaarsuisarnermut* inatsit pineqarpoq<sup>1</sup>.

<sup>1</sup> Tamanna pillugu siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 1-imi erseqqinnerusemik paasisaqarit.

Suliffeqarfimmut “*Suliffeqarfittut innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffeqartitsisutut nalunaarsorsimasutut*” taaguummik nammineq piumassuseq malillugu atuiumasumut piumasaqaatinik inatsisissatut siunnersuut aalajangersaavoq<sup>2</sup>. Tamatuma saniatigut pisortani oqartussaasup Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup akisussaaffii pisussaaffiilu inatsisikkut malittarisassiuunneqarput.

Taamaalilluni inatsit Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit atorfinitsitsisarnermi anguniagassaat pillugit malittarisassiuussingilaq, taamatullu suliffeqarfimmi innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffeqartitsisutut nalunaarsorsimasumi atorfillit ataasiakkaat pisussaaffii akisussaaffiilu pillugit malittarisassiuussinani. Inatsit taamaallaat suliffeqarfiit innuttaasunut tapersersortarialinnut immikkut iliuuseqartut nalunaarsorneqarnerminnik nittarsaatit atuisinnaanerannik periarfissiivoq, soorlu Naalakkersuisut siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni ima aalajangersaasut:

*”Suliffeqarfiup innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffissaqartitsisutut nalunaarsugaasimasup taamaalilluni taaguut ”suliffeqarfik innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffissaqartitsisoq” suliffeqarfiup siunnersuut malillugu suliffeqarfiit innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffissaqartitsisunut immikkut piumasaqaatinik suliffeqarfiup naammassinninneranik immikkut allagartatut imaluunniit uppersaatit atimi nittarsaanerminilu atorsinnaavaa.*

*Nalunaarsuisarnermut aaqqissuussinermi siunertaq tassaavoq, suliffeqarfiit innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffissaqartitsisutut nalunaarsorsimasut, sulinerminni suliffeqarfittut inunnik tapersersortarialinnik suliffissaqartitsinermut siunertanik isumaginnittut aamma inunnik tapersersortarialinnik suliffissaqartitsinermik ingerlataqartut tunngaveqartut, kikkuunerisa ersarissunnngortinneqarnissaat.”*

### 3.1 Nalunaarsorneqarnissamut piumasaqaatit

Suliffeqarfittut innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffeqartitsisutut nalunaarsorneqarsinnaanermmut tunngaviusumik piumasaqaatit tallimat siunnersuummi §§ 6-imiit 8-mut aalajangersarneqarput:

1. Suliffeqarfik innuttaasunik tapersersuiniarnermik siunertaqassaaq (tapersersuinissamik-, suliassaqartitsiniarnermik -, peqqinnissakkut-, avatangiisitigut-, imaluunniit kulturikkut siunertaqartumik).
2. Suliffeqarfik pisortanut attuumassuteqarani namminersortuussaaq.
3. Suliffeqarfik inuussutissarsiornermik ingerlataqartuussaaq, CVR- normoqassalluni

<sup>2</sup> Matumani suliffeqarfiit namminneq piumassutsiminnik nalunaarsorneqarsimasut “*suliffeqarfittullu inunnik tapersersortarialinnik suliffeqartitsisutut nalunaarsorneqarsimasutut*” taaguummik atuisinnaanermmut piumasaqaatinik inatsimmi aalajangersarneqarsimasunik naammassinnittut kisermaassisussaataitanerat pineqarpoq.

- Kalaallit Nunaannilu najugaqartuussalluni.
4. Suliffeqarfik sulinermini akuutitsisuusaaq atuuffimminilu akisussaassuseqartuussalluni.
  5. Suliffeqarfik sinneqartoorutiminit innuttaasunik tapersersortarialinnik isumaginnissaaq.

Atuuffiginngisaali una siunnersuummi § 6, imm. 2-mi allassimavoq:

*Imm. 2. Suliffeqarfik inummit ataatsimit ingerlanneqartoq aamma suliffeqarfik piginneqatigiinnikkut pilersinneqarsimasoq, Inatsisartut inatsisaat malillugu suliffeqarfittut innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffissaqartitsisutut nalunaarsorneqarsinnaanngilaq.*

§ 6, imm. 2-mut nassuiaatini ilaatigut ima allassimasoqarpoq:

***”Suliffeqarfik piginneqatigiinnikkut pilersinneqarsimasoq nalinginnaasumik paasineqassaaq tassaasoq suliffeqarfik, inuk ataaseq arlallilluunniit peqatigiillutik suliffeqarfimmi pigisanik nalilinnik ataasiakkaanik pigisaqartuullutik. Pigisaqatigiilluni pilersitatut suliffeqarfiit pineqarpata suliffimmi naleqartuutinik ataasiakkaanik tamakkuninnga inuk ataaseq imaluunniit amerlanerit pigisaqatigiuffigalugit suliffeqarfiit pineqartarput. Tamakku tassaapput suliffeqarfiit ilusaanni nalunaarsugaasinnaanngitsuni kisiartaasut. Tamatumunnga patsisaasoq tassaavoq suliffeqarfiit ilusaanni taakkunani piginnittup aamma suliffeqarfiup pisuussutaasa akornanni immikkoortitsoqannginneq. Soqutigisaqatigiittut ingerlatseqatigiiffik nalunaarsugaasinnaavoq. **Pigisaqatigiilluni pilersitatut suliffeqarfimmut tamatigoortutut suliffeqarfik imatut paasineqassaaq suliffeqarfimmi naleqartuutinik ataasiakkaanik tamakkuninnga inuk ataaseq imaluunniit amerlanerit peqatigiillutik piginnittuuffigisaat. Inuit marluk peqatigiillutik suliffeqarfimmik piginnittuullutik soqutigisaqatigiit ingerlatseqatigiiffii (I/S), siunnersuummi § 6, imm, 2-mi pineqartunut ilaannngillat. Soqutigisaqatigiit ingerlatseqatigiiffiat taamaalilluni siunnersuut malillugu suliffeqarfittut innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffissaqartitsisutut nalunaarsorsimasinnaavoq.*****

*Suliffeqarfiit inummit ataatsimit pigineqartut aamma suliffeqarfiit piginneqatigiinnikkut pilersinneqarsimasut suliffeqarfiit ilusaanni kisiartaallutik siunnersuut malillugu nalunaarsorsimasinnaanngillat. Tamatumunnga pissutaavoq suliffeqarfiit ilusaanni taamatut ittuni nalinginnaasumik piginnittup pisuussutaasa aamma suliffeqarfiup pisuussutaasa akornanni nalinginnaasumik immikkoortitsisoqarsinnaannginnera.”*

(Ataatsimiititaliap erseqqissagaa)

Ataatsimiititaliap paasisinnaavaa suliffeqarfik piginneqatigiinnikkut pilersinneqarsimasoq qulaani erseqqissaasikkat malillugit oqaasertaleeriaatsitigut assigiinnigitsutigut pingasutigut nassuiarneqartoq. Oqaasertaliinerit taakku pingasut akornanni naapertuutinnigisoqarsorinangilaq, taamaattorli suliffeqarfiup taaneqartup soqutigisaqaqatigiillunilu ingerlatseqatigiiffittut taaneqartup (I/S) akornanni erseqqinnerusumik killiliisinnaaneq sooq Naalakkersuisunit atorneqarsimanngitsoq ataatsimiititaliamit eqqumiigineqarpoq. Suliffeqarfilioriaatsit taakku marluk erseqqinnerusumik avissaartinneqarnissaannik tusarniaanermut akissutini ujartuisoqarsimasoq oqaatigineqassaaq. Atuutsinneqanngiffia § 6, imm. 2-mi taaneqartoq tamatumunngalu tunngaviusoq siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani erseqqinnerusumik nassuiaqqullugu ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut qinnutigaa.

### 3.2 Kisermaassisussaatitaanermik atuisinnaanermut piumasagaatit

Suliffeqarfittut innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffeqartitsisutut nalunaarsorneqarnermik attassiinnarumagaanni paasissutissanik attuumassutilinnik nalunaarutiginninnikkut suliffeqarfiup atuuffianik ersarissuutitsinissap qulakkeerneqarnissaa suliffeqarfimmut pineqartumut pisussaaffiuvoq. (Tak. § 13, imm. 1-5)

Piffissami suliffeqarfiup nalunaarsorneqarfisimasaaani sinneqartoorutitut tunngatillugu, sinneqartoorutit sumut atorneqarnissaannut piumasagaatit naammassineqarsimassapput – suliffeqarfilluunniit kingornatigut nalunaarsorneqarnerminik taamaatitsigaluarpat, takuuk siunnersuummi § 16, imm. 1-3. Taamaalilluni suliffeqarfiup, “suliffeqarfittut innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffeqartitsisutut nalunaarsorneqarsimanini” iluaqutsiullugu sinneqartoorutiminek annertusaariarluni nalunaarsorneqarnerminik taamaatitsilluni sinneqartoorutit pineqartut, inatsimmi tamanna pillugu malittarisassat saneqqullugit piumasaminut atorsinnaanngilai. Taamaalilluni suliffeqarfik siusinnerusukkut innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffeqartitsisutut nalunaarsugaasimasoq aammalu uppersaata atorlugu iluaqutissarsisimasoq suliffeqarfimmut allanut “nalinginnaasunut” sanilliulluni aningaasaqarnikkut iluaquserniarsinnaanngilaq.

### 3.3 Naammagittaalliornissamut periarfissat

Maannamut naammagittaalliuteqarnissamut periarfissaasup atorneqarsinnaanera siunnersuummi §§-ini 22 aamma 23-mi aalajangersarneqartoq ataatsimiititaliap paasivaa, taamaalilluni Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup aalajangigai<sup>3</sup> Naalakkersuisunut naammagittaalliutigineqarsinnaallutik.

### 3.4 Ukiumoortumik nalunaarusiortarneq

Siunnersuummi § 21, imm. 1 malillugu ingerlatat pissutsillu inatsimmi ilaatinneqartut kiisalu

<sup>3</sup> Matumani § 5, imm. 2 imaluunniit § 10, imm. 2 malillugit iluarsiiviginninnissamut piffissaliussatut aalajangersakkat pillugit aalajangiussat ilaatinneqanngillat.

inatsit naapertorlugu aalajangiinerit pillugit Atuisartoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfiup Naalackersuisunut nalunaarusiortussaataitanera ataatsimiititaliamit pitsaasutut nalilerneqarpoq. Nalunaarusiortarneq taanna, siunnersuummi siunertarinqartoq naapertorlugu, inatsisip qanoq tulluartigineranut sunniutaanullu ingerlaavartumik nalilersuinerit atorneqassasoq ataatsimiititaliamit neriutigineqarpoq.

#### **4. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunissai**

Siunnersuutip piviusunnigortinneqarnerani aningaasaqarnikkut kingunissai siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini allaaserineqarput. Taamaalillutik Naalackersuisut naliliipput nalunaarsuinerit atugassatut qarasaasiakkut nalunaarsuiffimmik pilersitsinerit, ingerlatsinerit aserfallatsaaliinnermullu ukiumut aningaasartuutit 200.000 kr.-iussasut. Tamatuma saniatigut allaffissornerit aningaasartuutit atorfillip ukiumi ataatsimi sulinerit aningaasartuutit amerlassuseqassasut naatsorsuutigineqarpoq, tassalu 600.000 kr.-it. Tamatumunnga oqaaseqaateqarnissaminut ataatsimiititaliaq tunngavissaqarsorinngilaq.

#### **5. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai**

Ataatsimiititaliaq **isumaqatigiittup** siunnersuut **akuerineqassasoq** inassutigaa.

Ataatsimiitaliap taamak oqaaseqaateqarluni isumaliutissiisummilu allassimaneratut  
paasinnilluni siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

---

Henrik Fleischer  
Siulittaasoq

---

Múte Bourup Egede  
Siulittaasup tullia

---

Aqqalu Jerimiassen

---

Hermann Berthelsen

---

Steen Lyngø

---

Peter Olsen

---

Tillie Martinussen